

सभापोखरीगाउँकार्यपालिका, संखुवासभा
आधारभूत तह परीक्षा समन्वय तथा सञ्चालन कार्यविधि २०७६

१. परीक्षासमन्वय समिति :

- (१) गाउँपालिकाको विद्यालयहरूमा परीक्षा संचालन समन्वयको लागि देहायको एक परीक्षा समन्वय समिति रहनेछ ।
  - (क) गाउँपालिका अध्यक्ष-संयोजक
  - (ख) गाउँपालिकाउपाध्यक्ष-सदस्य
  - (ग) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत-सदस्य
  - (घ) सामाजिक विकास समिति संयोजक-सदस्य
  - (ङ) प्रमुख,सम्बन्धित स्थानीय तहमा रहेको प्रहरी कार्यालय-सदस्य
  - (च) प्रमुख, सम्बन्धित स्थानीय तहमा रहेको शसत्र प्रहरी बल-सदस्य
  - (छ) शिक्षा अधिकृत, सो नभएमा वि.नि.सो नभएमा श्रोतव्यक्ति-सदस्य-सचिव
- (२) परीक्षा समन्वय समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधिसो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ
- (३) स्थानीय तहको क्षेत्राधिकार बाहिरको शैक्षिक तहको परीक्षा सञ्चालन गर्न सम्बन्धित निकायवाट भएको व्यवस्था वमोजिम समितिले सहजीकरण र समन्वय गर्नेछ ।
- (४) कक्षा ५ र कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मापदण्ड वमोजिम समितिले गर्नेछ ।
- (५) उपदफा ३ र ४ बाहेकका कक्षाहरूको परीक्षा सञ्चालन समितिले निर्धारण गरेको मापदण्ड वमोजिम स्रोतकेन्द्रको समन्वयमा विद्यालय व्यवस्थापनसमितिको निर्देशन बमोजि प्रधानाध्यापकले गर्नेछ ।
- (६) परीक्षा समन्वय समितिको काम कर्तव्य र अधिकार: परीक्षा समन्वय समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ
  - (क) परीक्षा सञ्चालन सम्बन्धमा नीति निर्धारण गर्ने, परीक्षा अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने गराउने,

- (ख) आवश्यकता अनुसार परीक्षा केन्द्र तोक्ने,
- (ग) कक्षा पाँचको परीक्षा गाउँपालिकास्तरीय वा विद्यालयहरूको समुह बनाई वा विद्यालय स्वयंलाई सञ्चालन गर्ने गरी व्यवस्थापन गर्ने,
- (घ) कक्षा आठको परीक्षा गाउँपालिकास्तरीय सञ्चालन गर्ने,
- (ङ) परीक्षा शुल्क तोक्ने, आवश्यकता परेमा उत्तरपुस्तिका परीक्षण केन्द्र तोक्ने, केन्द्राध्यक्ष नियुक्ति गर्ने, तथा पारिश्रमिक निर्धारण गर्ने,
- (च) परीक्षा व्यवस्थापन समितिबाट रुजु गरी प्राप्त मार्कलेजर प्रमाणित गर्ने ।
- (छ) परीक्षाफल प्रकाशित गर्ने गराउने ।
- (ज) परीक्षामा अनियमितता भएमा आवश्यकता अनुसार परीक्षा बदर गरी पुनः परीक्षा गर्ने गराउने,
- (झ) दैवीप्रकोप वा अन्य कुनै कारणबाट निर्धारित समयमा परीक्षा सञ्चालन गर्न वा परीक्षाफल प्रकाशन गर्न बाधा परेमा तुरुन्त निर्णय लिने,
- (ञ) प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि शुल्क निर्धारण गर्ने ।
- (ट) संघीय कानून तथा प्रदेश मन्त्रालयले तोकेका परीक्षा सम्बन्धी अन्य कार्यहरू गर्ने ।
- (ठ) परीक्षा समन्वय समितिले विद्यालयस्तरका सबै वा कुनै कक्षाका उत्तरपुस्तिका भिकाई वा नतिजा भिकाई विश्लेषण गर्न सक्नेछ । र आवश्यकता परेमा पुर्नयोगको व्यवस्था गर्नेछ ।

२. परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापनसमिति :

- (१) गाउँपालिकाको विद्यालयहरूमा परीक्षा सञ्चालनको लागि देहायको एक परीक्षा सञ्चालन समिति रहनेछ
  - (क) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत-संयोजक
  - (ख) सामुदायिकविद्यालयका प्र.अ. वा शिक्षकमध्येबाट परीक्षा समन्वय समितिका अध्यक्षले तोकेको तीन जना -सदस्य
  - (ग) संस्थागत विद्यालयका प्र.अ. वा शिक्षकमध्येबाट परीक्षा समन्वय समितिका अध्यक्षले तोकेको १जना -सदस्य

- (घ) स्रोतव्यक्तिसदस्य
(ङ) शिक्षा अधिकृत-सदस्य-सचिव
- (२) शिक्षा अधिकृत नभएको अवस्थामा स्रोतव्यक्तिले सदस्य सचिवको काम गर्नेछ ।
- (३) परीक्षा सञ्चालन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार:परीक्षा सञ्चालन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।
- (क) परीक्षा सञ्चालनका लागि कार्यतालिका निर्माण गर्ने ।
(ख) परीक्षार्थीहरूको व्यक्तिगत परीक्षा आवेदन फाराम सम्बन्धित विद्यालय मार्फत भराई रूजु गरी परीक्षार्थी रोल नम्बर कायम गर्ने तथा प्रवेश पत्र वितरण गर्ने ।
(ग) परीक्षाका लागि पाठ्यक्रमले तोकेको विशिष्टीकरण तालिका (ग्रीड) बमोजिम आवश्यक प्रश्नहरू निर्माण गरी गराई प्रश्न बैंक निर्माण गर्ने ।
(घ) विद्यालयहरूबाट प्राप्त विद्यार्थी तथ्याङ्क यकिन गरी आवश्यक प्रश्नपत्र, उत्तरपुस्तिका तथा मार्कलेजर विद्यालयलाई उपलब्ध गराउने ।
(ङ) प्रश्न पत्र नेपाली तथा अङ्ग्रेजी भाषामा तयार गर्ने ।
(च) उत्तर पुस्तिका परीक्षणका लागि परीक्षक तोक्ने तथा आवश्यक भएमा संपरीक्षक समेत तोकिएको परीक्षणको विश्वशनीयता कायम हुने गरी उत्तर पुस्तिका परीक्षण गराउने ।
(छ) परीक्षण सम्पन्न भए पश्चात विद्यालयहरूलाई मार्कलेजर तयार गर्नलगाई रूजु गरी समन्वय समितिमा पेश गर्ने ।
(ज) समन्वय समितिबाट निर्णय भई आएको मार्कलेजरका आधारमा प्रमाण पत्र तथा लब्धाङ्क पत्र तयार गरी प्रमाणित गरी सम्बन्धित विद्यालय मार्फत विद्यार्थीलाई उपलब्ध गराउने ।

३. संस्थागत विद्यालयले परीक्षा शुल्क बापतको रकम जम्मा गर्नु पर्ने:

- १) दफा १ को ४ वमोजिम कक्षा ८ को परीक्षा गर्दा परीक्षा समन्वय समितिले तोके वमोजिमको शुल्क सम्बन्धित संस्थागत विद्यालयले तोकिएको खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

- (२) संस्थागत विद्यालयले तोकिएको रजिष्ट्रेशन, परीक्षा तथा प्रमाणपत्र बापतको विद्यार्थीहरूबाट लिएको शुल्क परीक्षा सञ्चालन गर्ने निकायको खातामा जम्मा गरी त्यसको जानकारी समेत दिनु पर्नेछ ।

४. शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) गाउँसभाले वार्षिक रूपमा शिक्षाको गुणस्तर मापन गरी सुधारको लागि कार्यपालिकालाई निर्देशन दिनेछ । सम्बन्धित मन्त्रालयले बनाएको गुणस्तरको खाका र पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले बनाएको पाठ्यक्रम प्रारूपलाई मूल आधार मान्नुपर्ने छ ।
(२) गाउँसभाले आफु मध्येबाट एक जना सदस्यलाई शिक्षाको गुणस्तर मापन गर्न लगाई सोको प्रतिवेदन वार्षिक रूपमा सभा समक्ष पेश गर्न तोक्नेछ ।
(३) उपदफा (२) वमोजिम तोकिएको सदस्यले प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतसँग समन्वय गरी गुणस्तर मापन र प्रतिवेदन तयार गर्नेछ,
(४) गुणस्तर मापन र प्रतिवेदन तयारीको विधि र ढाँचा उपदफा २ वमोजिम तोकिएको सदस्य आफैले निर्धारण गरे वमोजिम हुनेछ
(५) गुणस्तर मापन र प्रतिवेदन शैक्षिक सत्र शुरु हुनु भन्दा २ महिना अगाडी पेश भई सक्नु पर्नेछ ।

५. अन्य कक्षाहरूका परीक्षा सञ्चालन :विद्यालयका अन्य कक्षाहरूको परीक्षा सञ्चालन परीक्षा समितिले निर्धारण गरेको मापदण्ड बमोजिम स्रोतकेन्द्रको समन्वयमा विद्यालय आफैले गर्नसक्नेछ र प्रधानाध्यापकले प्रमाणिकरण गर्नेछन ।